

Lakhatási diagnózis és beavatkozási terv

Vejti

Lakhatási diagnózis és beavatkozási terv

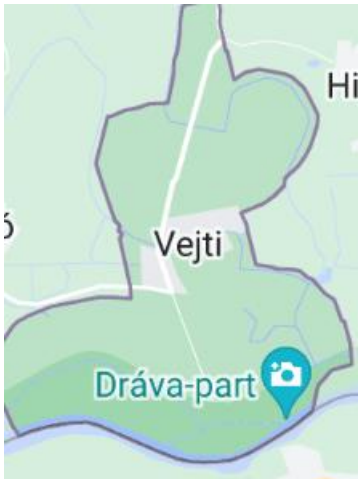

Vejti

Baranya megye

Sellyei járás

Szervezet neve: Katolikus Karitás� - Caritas Hungarica

Dátum: 2022. május

	<p>Terület: 10 km² Lakónépség: 149 fő Jogállás: község Járás: Sellyei Megye: Baranya</p> <p>Társadalmi, gazdasági és infrastrukturális szempontból kedvezményezett település [105/2015. (IV. 23.) Korm. rendelet]: IGEN</p> <p>Jelentős munkanélküliséggel sújtott település [105/2015. (IV. 23.) Korm. rendelet]: IGEN</p>
<p>Település térképe</p>	<p>Jogosultság adatok</p>
	<p>A Lechner adatbázis szerint nincs szegregátum</p>
<p>Eladósodottság-térkép</p>	<p>Szegregátum-térkép</p>

ADATTÁBLA

	KSH adata	HELYI BECSLÉS
Település neve	Vejeti	
Megye	Baranya	
Járás	Sellyei	
Programba vonás köre	2	
Szervezet neve	Katolikus Karitás - Caritas Hungarica	
Lakosságszám (2021)	145	
Lakosságszám változása 2021/2012 (%)	87%	
15 év alattiak aránya (2021)	15,2%	
15 év alattiak létszámának változása 2021/2012 (%)	59%	
60 éves és idősebbek aránya (2021)	28%	
60 éves és idősebbek létszámának változása 2021/2012 (%)	105%	
Lakásszám (2011)	70	
Üres lakások száma (2011)	12	
Lakosság száma a szegregátumban (2011)	0	
Lakásszám a szegregátumban (2011)	0	
Lakosság száma szegregációval veszélyeztetett területen és szegregátumban együtt (2011)	0	
Lakásszám szegregációval veszélyeztetett területen és szegregátumban együtt (2011)	0	
Lakások száma (2019)	70	
Közüzemi vízhálózatba kapcsolt lakások száma (2019)	69	
Közcsatornába bekötött lakások száma (2019)	0	
Áramszolgáltatásba bekötött lakások száma (2019)	71	
Gázszolgáltatásba bekötött lakások száma (2019)	0	
WC nélküli lakások száma (2011)	16	
Vályogházak alapozás nélkül (2011)	1	
Egy szobára jutó lakó (2021)	0,7	
Egy főre jutó szja alap, Ft (2019)	117685 Ft	
Egy főre jutó szja alap eltérése a hasonló helyzetű települések átlagától,% (2019)	90%	
Medián lakásár, Ft (2019 és 2020 adásvételei alapján)	2650000 Ft	
Lakástranzakciók száma (2019 és 2020 évek összesen)	3	
Kiinduló kvóta érték kerekítve	1	

1 A település leírása

1.1 A település pozíciója

Vejtí az ország déli részén Baranya megyében az Ormánságnak nevezett régióban fekszik. A közelben lévő nagyváros Pécs, kb. 30km – re található. Az Ormánság középső-déli részén helyezkedik el, Sellyétől délkeletre, Vajszló déli szomszédjában. A térség legdélebbi fekvésű falvai közé tartozik, központja alig egy kilométerre fekszik a Dráva folyótól – amely itt természetes határt képez Magyarország és Horvátország között –, déli határszéle bő 3 kilométeres szakaszon egybe is esik a déli országhatárral. A település mellett van egy nemzetközi kerékpárút. A település csak közúton érhető el, legegyszerűbben a Harkány-Sellye-Darány közti 5804-es útról Vajszlónál dél felé letérve, a Zaláta, Drávasztára felé vezető útra. Vejtí település helyzete tömegközlekedési szempontból nagyon aggályos. Mindössze egy helyközi buszjárat megálló található a településen. Átszállással naponta egy busszal lehet eljutni Pécsre, mely 6:00-kor indul Vajszlóra és onnan 6:30-kor indul Pécsre, melynek menetideje 56 perc. Pécsről hazafelé az utolsó buszjárat 16:45-kor indul Vajszlóra, melynek menetideje 1 óra 13 perc. Iskolai előadási napok kivételével egész nap 4 buszjárat, hétvégén pedig egyetlen egy autóbuszjárat sem közlekedik a faluban. Amennyiben ebben az időszakban mégis utazniuk kell az legközelebb Piskóról oldható meg. Az itt élők közül kevés családnak van személygépkocsija, ezért „fuvarost” is nehéz találni a településen. Infrastrukturális adottság továbbá, hogy Vejtí része lett az Ős-Dráva program, elektromos bicikli kölcsönzőjének. Vasútvonal nem érinti.

Vejtiben a foglalkoztatás a szomszédos községekéhez hasonlóan alakul. A legnagyobb foglalkoztató az önkormányzat, a közmunka programmal, mely összesen a 22 főt foglalkoztat. Állandó munkalehetőség helyi mezőgazdasági vállalkozóknál minimális, főként idénymunkát tudnak biztosítani a településen élőknek, akik szívesen mennek el napszámba, akár a településen kívül is. Ezáltal tavasztól-őszig tartó időszakban a családok magasabb munkajövedelmeket tudnak realizálni, mint télen. A lakosság munkaerőpiaci helyzetét a közlekedési viszonyok és egyéni kompetenciák határolják be a legjobban. A nyílt munkaerőpiacon az iskolai végzettségek alacsony szintje miatt az elhelyezkedésre minimális esély van. Bár Vejtí Péctől való távolsága kisebb, mint a keleti és nyugati területek falvainak távolsága, ennek ellenére a tömegközlekedési lehetőségek rendkívül korlátozottak. A településre nem jár be céges busz, mert a 4 fő munkavállalói létszám alatt nem indítanak buszt a munkáltatók. A lakhatási diagnózis készítésekor 2 fő dolgozott Pécsen egy nagyobb cégnél, ők biciklivel járnak át Piskóra, ahol fel tudnak szállni a munkáltató által indított munkásjáratra.

A település a Duna – Dráva Nemzeti Park területe mellett fekszik, de ennek előnyei jelenleg csak kevésbé érzékelhetőek.

Lakosság szám (2021)	145
Lakosság szám változása 2021/2012 (%)	87%
15 év alattiak aránya (2021)	15,2%
15 év alattiak létszámának változása 2021/2012 (%)	59%

60 éves és idősebbek aránya (2021)	28%
60 éves és idősebbek létszámának változása 2021/2012 (%)	105%
Lakosság száma a szegregátumban (2011)	0
Egy főre jutó szja alap, Ft (2019)	117685 Ft
Egy főre jutó szja alap eltérése a hasonló helyzetű települések átlagától,% (2019)	90%

A Katolikus Karitasz felmérése alapján jelenleg életvitelszerűen 130 fő él a településen. A KSH adat és a felmért adat közti különbség abból adódhat, hogy 15 fő csak bejelentett lakóhelynek tekinti a települést, de életvitelszerűen nem él ott.

Lakók száma összetétele

0-3 éves	1 fő
3-6 éves	0 fő
6-18 éves	23 fő
18-60 éves	49 fő
60 +	57 fő

Összesen felmért: 130 fő

Vejti lakosságát tekintve elmondható, hogy a falu népessége csökken, demográfiai adatok tekintetében pedig előregedő falu, a 60 év felettiak száma meghaladja a 18 év felettiak számát. A roma népesség becsült aránya 15 %.

A településeken falugondnoki szolgálat nem működik, falubusz sincs. A polgármester a lúzsoki falubusszal megállapodást kötött, hogy lakossági igények alapján, havonta 2 alkalommal biztosítja a közeli városokba való bejutást bevásárlás céljából. A felajánlott lehetőséggel a lakosok nem éltek ezidáig. A polgármester lehetőséget biztosított arra is, hogy a középiskolai tanulmányokat folytató kollégistáknak vasárnaponként a lúzsoki falubusszal biztosítják a kényelmesebb és gyorsabb utazást, de ezt a lehetőséget sem vett igénybe senki.

A településen könyvtárszolgáltatás is elérhető, az épület, melyben elhelyezkedik, könyvtári, információs és közösségi hely is egyben. A postai szolgáltatást mobil postával biztosítják, naponta jár a postautó a településre. Mivel a szélessávú internet-elérés gyenge minőségű a településen, a lakosságnak nyilvános internetezésre a könyvtárban van lehetősége

A Vajszlói Szociális Alapszolgáltatási Központ által nyújtott családsegítő szolgáltatás helyben kéthetes ciklusokban elérhető, kitelepülő szolgáltként. A gyerekek napközbeni intézményes ellátási formái csak más településeken érhetők el, mivel a településen bölcsőde, óvoda, iskola, Biztos Kezdet Gyermekház sincs. Az egészségügyi szolgáltatások nagyon alacsony óraszámban érhetők el, háziorvosi rendelés és védőnői látogatás heti egy-egy alkalommal 2-3 órában van, míg gyermekorvosi rendelés pusztán havi egy alkalommal történik a településen. Háziorvosi rendelő és védőnői tanácsadó épület azonban megtalálható a településen. A Vejtiiben élő óvodás korú gyermek(ek) nappali intézményi ellátását területileg a Vajszlói Aprófalva Óvoda látja el. Az iskolás korú gyermekek a Szigetvári Tankerületi Központ fenntartásában működő Vajszlói fő Kodolányi János Általános Iskolában tanulnak. 1 fő

Drávafokra jár általános iskolába, 1 kisgyermek Kaposváron tanul a Somogy Megyei Duráczky EGYMI és Kollégium hallássérült tagozatán.

Az elmúlt években Vejti nagyon sokat pályázott a Magyar Falu program keretein belül, azon sajnálatos módon két nyertes pályázatát kivéve a legtöbb elutasításra került. Ilyen volt a temető rekonstrukciója, a faluház felújítási, és a munkához használatos eszközök karbantartási pályázata is. A hazai forrásból megvalósuló nyertes pályázatból az egyik a falu egyik utcájában az út és járda került felújításra. Míg a másik egy szabadidős sportparkot, úgynevezett „szabadtéri kondit” hívott életre, melynek főként a fiatalok örülnek igazán, mivel a játszótér igen korszerűtlen.

A fejezet fő következtetései

Következtetések a település...

...térségi pozíciója tekintetében:

- rossz pozíció: nincsenek helyben munkahelyek és nincsenek helyben elegendő szolgáltatás, és a térségi munkaerőpiac és szolgáltatások nehezen érhetőek el, a közlekedési viszonyok kedvezőtlenek, az útviszonyok rosszak, és a közösségi közlekedés nem megfelelő;

...vegyes társadalmi szerkezetének fenntarthatósága tekintetében:

- jobb státuszú, vegyes összetételű település: a hátrányos helyzetű, roma népesség aránya alacsonyabb, a nem roma lakosság közül a fiatalok egy része elköltözik a településről. A település lakossága jellemzően csökken.

1.2 A település szerkezetének leírása

A településeken a közművesítés összességében hiányosnak mondható: a háztartások közel 100 %-ába be van vezetve az áram, áramlopásokról nem számolhatunk be, az előrefizetős villanyórákkal rendelkezők száma magasabb mint a nem előre fizetős villanyórákkal rendelkezők száma. Komolyabb problémát jelent a víz használat. Ugyan a legtöbb házba be van vezetve a vízszolgáltatás, olyan is előfordul, ahol csak az udvarig. Több esetben leszűkítésre került a vízhozáférés. A faluban nincs közkút, sem vezetékes gáz szolgáltatás nem került kiépítésre. A közszolgáltatások közül teljes kikapcsolására nem volt még példa a településen. Az Ormánságra jellemzően központi csatornázás nincs, emésztő gödrökkel oldják meg a szennyvíz tárolását.

A házakra felvett hiteltörlesztés elmaradása miatt több ingatlan tulajdonjogát Nemzeti Eszközkezelő Zrt. kapta meg, a korábbi tulajdonosok pedig visszabérlik ingatlanjaikat, ahogy arra a vonatkozó jogszabályok lehetőséget adnak. A bérleti összeget többnyire mindenki időben fizeti, és többen szándéknyilatkozatot tettek, hogy visszavásárolják a házukat.

Lakások száma (2019)	70
Közüemi vízhálózatba kapcsolt lakások száma (2019)	69
Közcsatornába bekötött lakások száma (2019)	0
Áramszolgáltatásba bekötött lakások száma (2019)	71
Gázszolgáltatásba bekötött lakások száma (2019)	0

Vejtiben lakcím szerint 70 db bejegyzett lakóingatlan van, azonban a valóságban ez a szám 52-re csökken. A többi ház az évek során megsemmisült, vagy állapota miatt lakhatatlanná vált. Több esetben csak az üres telek található a bejegyzett címen. A házak döntő többsége 2 szobás, ami alapjában nem lenne kevés, de jellemző, a több generációs, néhány esetben több különálló család egy fedél alatt élése. Vannak olyan családok is, ahol olyan magas a gyermekek száma, hogy nem biztosított a saját élettér a megfelelő fejlődéshez. A rendelkezésre álló szűkös teret tovább csökkentik a téli időszakban a magas fűtési költségek, mert sok helyen csak egy helyiség fűtésére adtak a feltételek, kevés a tűzifa, csak egy kályha van, ezért nem fűtenek minden helyiséget a házban. A komfortszintet tekintve összességében félkomfortos lakások vannak, de találhatóak olyan ingatlanok is, ahol nincs fürdőszoba.

Lakásszám (2011)	70
Üres lakások száma (2011)	12
Lakosság száma a szegregátumban (2011)	0
Lakásszám a szegregátumban (2011)	0
Lakosság száma szegregációval veszélyeztetett területen és szegregátumban együtt (2011)	0
Lakásszám szegregációval veszélyeztetett területen és szegregátumban együtt (2011)	0
Lakások száma (2019)	70
WC nélküli lakások száma (2011)	16
Vályogházak alapozás nélkül (2011)	1
Medián lakásár, Ft (2019 és 2020 adásvételei alapján)	2650000 Ft
Lakástranzakciók száma (2019 és 2020 évek összesen)	3

Az épületek állapota a saját tulajdon esetében jobbnak mondható, a bérelt házak viszont felújítandóak. A romos épületek száma 7 db. Az áram mindenhol be van kötve, víz 1 épületben nincs, míg 2 épületben a mai napig nincs fürdőszoba.

A településen szegregátumot sem a KSH, sem a Lechner adatbázis adatai alapján nem határozható körül, vegyesen vannak a településen rosszabb és jobb állapotú ingatlanok.

A fejezet célja, fő következtetései

Következtetés a településre jellemző területi szegregáció jellegének és mértékének tekintetében:

- nincs szegregált rész a településen.

1.3 Lakhatással kapcsolatos fejlesztések

A településen nem történtek lakhatással kapcsolatos fejlesztések az elmúlt 10-15 évben, sem Európai Unió forrásból, sem hazai támogatásból.

Lakókörnyezet minőségének javítását segítette a települési önkormányzat két nyertes pályázata, mely a település egyik utcájában út és járda fejlesztést valósított meg, a másik pedig kültéri sportolási lehetőséget teremtett a fiataloknak és felnőtteknek, kültéri sporteszközök telepítésével.

1.4 Az önkormányzat perspektívája és szerepvállalási készsége a programban

A polgármester együttműködő, teljes mértékben támogatja a településen belüli mobilizációt. A településről történő kifelé mobilizáció blokkolásához nem fűződik érdeke.

Mivel még nem volt a településen sosem lakhatási beavatkozással kapcsolatos program, így javaslati szinten szeretne bevonódni a bérlők kiválasztásába. A program előnyének látja, hogy új lakóépületek épüljenek, vagy javulna a településen meglévő ingatlanok minősége.

A fejezet fő következtetései

Következtetések az önkormányzat együttműködési készségét illetően:

- a bérlakásfejlesztéseket támogatja, a lakáskörülmények javításának és a településfejlesztésnek az eszközét látja benne.

2 A lakosság helyzete

A településen rendelkezésre álló munkahelyek bővítése mutatkozik az egyik legfontosabb fejlesztési területnek a polgármester véleménye szerint, ugyanakkor hangsúlyozta a nyílt munkaerőpiacon történő munkavállalás mértékének növelésének fontosságát. Ezért feladatának tekinti, hogy rendszeresen tájékoztassa az ott élőket, ha valamely közelebbi vagy távolabbi településen jobb jövedelemért kínálnak munkalehetőséget. Közmunkaprogramban való foglalkoztatáshoz mindenkinek megadja a lehetőséget, de csak azok számára tartja hosszasan elfogadhatónak a programban maradási, akinek iskolai végzettsége, egészségügyi állapota, esetleg szociális készségeinek hiánya indokolja ezt. A közmunkaprogramban dolgozó gyermekek nevelő anyák leginkább a gyermekek ellátásához kapcsolódó feladataikkal indokolják munkaerőpiaci helyzetüket. A többiek a szakképesítés hiánya, illetve a közlekedési nehézségek és hosszú utazási idő miatt utasítják el a más településen való munkavégzést.

A hiteltörlesztési moratórium bevezetése előtt több család esetében került sor végrehajtásra és az ingatlanok árverezésére a felhalmozott hitel és egyéb tartozások, hátralékok behajtás

érdekében. A Családsegítő Szolgálat tapasztalatai szerint szinte minden családot terhel valamilyen közüzemi és/vagy hiteltartozás.

Szociális étkeztetés, házi segítségnyújtás a Szociális Háló Egyesületen (SZOHE) keresztül valósul meg az egész térségben, mely civil szervezetnek az elnöke a település polgármestere is egyben.

Intézményi ellátottság tekintetében súlyos hiányokról beszélhetünk, mert az önkormányzaton kívül semmilyen más intézmény nem működik a településen. A szociális, oktatási, egészségügyi ellátásokat és szolgáltatásokat csak más településen érheti el a Vejtiben élők, azonban ezek a települések tömegközlekedéssel nehezen érhetőek el. A településen biztosított alapszolgáltatásokat a szolgáltatók helyben biztosítanak bizonyos szolgáltatásokat. A kevés rendelkezésre álló szakember miatt, ezek a szolgáltatások nagyon alacsony heti óraszámban érhetőek el a településen.

A településen rendkívül kevés kereskedelmi és egyéb lakossági szolgáltatás vehető igénybe: nincs sem gyógyszertár, sem állandó nyitvatartású élelmiszerbolt, szakaszosan nyitva tartó bolt van, de minimális árukészlettel rendelkezik, a nagyvárosi boltok áraihoz képest drágábban. Éppen ezért jellemzőbb, hogy a helyi lakosok a mozgó boltból és a mozgó zöldségestől vásárolnak élelmiszert.

A Vajszlói Szociális Alapszolgáltatási Központ által nyújtott családsegítő szolgáltatás helyben kéthetes ciklusokban elérhető, kitelepülő szolgálatként. Az utóbbi 2 évben egy családból történt kiemelés ez 7 gyermeket érintett. Az egészségügyi szolgáltatások nagyon alacsony óraszámban érhetőek el a településen: háziorvosi rendelés és védőnői látogatás heti egy-egy alkalommal 2-3 órában van, míg gyermekorvosi rendelés pusztán havi egy alkalommal történik a településen. A káros szokások (dohányzás és alkohol fogyasztás) is igen elterjedtek. Az alkohol fogyasztás tekintetében még mindig általános tendencia, hogy jelen van az alkoholizmus a településeken, a drog kevésbé. Uzsoráról nincs tudomásunk.

A fejezet következtetései

Családtípus	Családok száma
<u>Teljes nyomorban élő családok</u> : hosszabb távon is intenzív segítségre szoruló, alapvetően nincs munkaképes tagja a családnak, a család súlyos problémákkal küzd, tartós betegség/szenvedély-/mentális betegség jelen van. Teljes nyomorban élő család, akár magasfokú eladósodottság is jellemzi a családot. Ha van gyermek a családban, szülői kompetencia súlyosabb hiánya jelenik meg.	1
<u>Minimális önfenntartó képességgel rendelkező családok</u> : megélhetési gondokkal küzdő család, de van olyan tagja, aki valamilyen szintű munkát végez, akár alkalmi/idénymunkát, akár közfoglalkoztatásban vesz részt. A gyerekekről alapvetően gondoskodnak. Fejleszhető a család munkaerőpiaci részvétele.	4
<u>Jobb helyzetű, viszonylag magasabb jövedelmű családok</u> : viszonylag rendszeres munkával és jövedelemmel rendelkező család, ami nem feltétlenül jelent bejelentett munkából származik. Kiegyensúlyozottabb, rendszeres életvitellel rendelkeznek.	12

Családtípus	Családok száma
Gyermeknevelési kompetenciáik viszonylag jók. Munkaerőpiaci részvétel fejlesztésére itt is szükség lehet.	

3 A lakásállomány helyzete

Vejtiben a vezetékes villany, és vízszolgáltatás elérhető a település egész területén elérhető, azonban több család esetében tartozás miatt a szűkítésre került a vízszolgáltatás, és/vagy előre feltöltős rendszerre álltak át a villanyórák esetében. Vezetékes gázszolgáltatás nem került kiépítésre a településen, palackos gázzal oldják meg a főzést.

Lakások száma (2019)	70
Közüzemi vízhálózatba kapcsolt lakások száma (2019)	69
Közcatornába bekötött lakások száma (2019)	0
Áramszolgáltatásba bekötött lakások száma (2019)	71
Gázszolgáltatásba bekötött lakások száma (2019)	0

A településen 54 lakóház található a lakhatási diagnózis felmérése szerint, míg a statisztikai adatok 2019-ben 70 db lakóingatlant tartottak nyilván. A különbség oka, hogy több ház az évek során megsemmisült, vagy állapota miatt lakhatatlanná vált, számos esetben csak az üres telek található a bejegyzett címen. A házak döntő többsége 2 szobás, ami alapján nem lenne kevés, de jellemző, a több generációs, esetenként több különálló család egy fedél alatt élése.

Az ingatlanok jelentős része kb. 80-90% - a saját tulajdonban van. Az épületek állapota a saját tulajdon esetében jobbnak mondható, a bérelt házak viszont felújítandóak. A romos épületek száma 7 db.

Az áram mindenhol be van kötve, víz 1 épületben nincs, míg 2 épületben a mai napig nincs fürdőszoba. Egy üres jó állapotban lévő ingatlant említett a polgármester, melyet az önkormányzat 8 éve próbál megvásárolni, de visszautasított örökség miatt a Magyar Vagyonkezelő Zrt. tulajdonában van és ez ügyben a mai napig nem történt még előrelépés. A polgármester említett egy nagy épületet, amiben régen cseléd lakások voltak. Elmondása szerint ebben az épületben 8 db lakás lenne kialakítható és 1 Ha terület is tartozik hozzá.

A fejezet célja, fő következtetései

Lakástípusok (a lakott lakások tekintetében):	Lakások száma
életveszélyes házak	2+5 rom
jelenleg nem életveszélyes, de kritikus állapotú házak, amelyeket nem érdemes felújítani	11

Lakástípusok (a lakott lakások tekintetében):	Lakások száma
nem életveszélyes, de rossz állapotú házak, amelyek felújítással még egy időre lakhatóvá tehetők (kb. 10 év),	8
jobb állapotú házak, amiket érdemes modernizálni	16

4 A lakhatási beavatkozási terv

4.1 A lakhatási szegénység fő problémái

A településtérségi pozíciója tekintetében Vejtí rossz pozícióba sorolható be: nincsenek helyben munkahelyek és nincsen helyben elegendő szolgáltatás, és a térségi munkaerőpiac és szolgáltatások nehezen érhetőek el, a közlekedési viszonyok kedvezőtlenek, az útviszonyok rosszak, és a közösségi közlekedés nem megfelelő.

A vegyes társadalmi szerkezetének fenntarthatósága tekintetében jobb státuszú, vegyes összetételű település: a hátrányos helyzetű, roma népesség aránya alacsonyabb, a nem roma lakosság közül a fiatalok egy része elköltözik a településről. A település lakossága jellemzően csökken. A roma népesség becsült aránya 15 %.

Elsődleges probléma a foglalkoztatottság alacsony szintje, mely részben a felnőtt lakosság alacsony iskolai végzettségéből, részben a rossz közlekedési lehetőségekből és a települési környéki munkahelyek hiányából fakad, illetve az érdektelenségből. A közmunkaprogramban dolgozó gyermeket nevelő anyák leginkább a gyermekek ellátásával indokolják helyzetüket.

A településen semmilyen intézményes ellátás nem található, a helyközi járatokkal nehézkes ezek elérése. A településre kijáró szakemberek (védőnő, gyermekorvos, házi orvos, családsegítő) mindössze kétheti néhány órában tudnak a településen jelen lenni. Ez nagyon kevés idő háztartásokra lebontva, ahhoz, hogy ne csak konzerválva legyen a probléma, lemaradás, hanem érdemben is lehessen segíteni/változtatni. A szülők körében az általános életvezetési, szülői készségek és alapismeretek hiánya, mely később a gyermekeknél komoly szociális és kognitív lemaradások formájában jelentkezhet.

Az itt élők nem rendelkeznek megfelelő ismeretekkel és készségekkel sem a beérkező jövedelmek beosztásával, sem a kiadásaik megtervezésével kapcsolatosan. Nagyon fontos lenne az adósság kezelése megtanítása, a háztartási napló vezetése. Különös figyelmet igényelne az árverésre kitűzött ingatlanok „megmentése”. A településen uzsoráról nincs információnk. Addiktológiai problémák: különösen az alkoholfogyasztás.

Vejtiben nem nevezhetők meg konkrét hangadó családok a faluban. A településen élő családok többségére a motiválhatóság és a segítő, felzárkóztató szociális programok iránti alapvető nyitottság nem jellemző.

Vejtí tömegközlekedési helyzete igen kedvezőtlen, hiszen Vajszló felől naponta összesen 5 autóbusszal közelíthető meg, korán reggel 1 délben és délután 2-2, amelyek a település határában állnak meg.

A megyeszékhelyre, Pécsre történő eljutáshoz minimum egyszer, de a legtöbb esetben kétszer (Sellye, Vajszló, vagy Harkány) át kell szállni, ami a menetidőt akár 2-3 órára is emelheti. Saját gépkocsival kevesen rendelkeznek a településen.

Család-lakáshelyzet mátrix: elsősorban a segítségre szoruló családokra koncentrálva

Családtípusok Lakástípusok	Teljes nyomorban élő családok	Minimális öfenntartási képességgel rendelkező családok	Jobb helyzetű, viszonylag magasabb jövedelmű családok	Adott lakástípusban a család helyzete szerint beazonosított családok száma összesen	Az adott lakástípusba tartozó családok száma összesen
azonnali életveszélyt jelentő lakás	1	1		2	
rossz lakásállag, még nem életveszély, de nem érdemes rajta semmit csinálni		10	1	11	
nagyon rossz állagú, de valami felújítással még egy ideig lakhatóvá tehető (5-10 év)		4	4	8	
olyan lakás, amit érdemes felújítani, modernizálni		6	10	16	
Adott családtípusban a lakhatási helyzet szerint beazonosított családok száma összesen					
Az adott családtípusba tartozó családok száma összesen					

4.2 Fő beavatkozási irányok kijelölése és prioritizálási szintek leírása

A lakhatási viszonyok javítását célzó beavatkozások megalapozása érdekében az alábbi beavatkozások szükségesek:

Foglalkoztatás javítását célzó program: A településen rendelkezésre álló munkahelyek bővítése mutatkozik az egyik legfontosabb fejlesztési területnek. A településen foglalkoztatási mentor alkalmazása. A nagyobb munkáltatókat meggyőzni, hogy a településre küldjenek céges buszokat akár két ember miatt is, ezzel motiválva a többi munkavállalót. Párhuzamosan munkamotivációs programok szervezése.

Adósságkezelés kiterjesztése: már folyik adósságkezelési program a településen igény szerint, a segítséget kérők száma nulla. A meghirdetett programon egyetlen helyi lakos sem jelent meg. A településen nagyon indokolt lenne a pénzügyi tudatosság javítását célzó program aktív működtetésére, elsődleges céllal, hogy az ügyfelek eljussanak arra a pontra, hogy felismerjék, a felhalmozott tartozást vissza kell fizetni, illetve segítséget merjenek kérni és ne a hatóságot, hanem a segítő személyt lássák a szakemberben.

Tulajdoni jogviszonyok rendezése: jogi szakember alkalmazása javasolt, aki a célcsoportnak ingyenesen segít, ad tanácsot. Előzetesen fel kell mérni, hányan élnek olyan ingatlanban életvitelszerűen, ami nem az ő nevükön van, és fontos a tulajdoni lapra bejegyzett tartozások előzetes átnézése.

Lakhatási programok:

A közműszolgáltatásokba való be-, és visszakapcsolás: minden lakásba be van vezetve az áramszolgáltatás 1 lakásban nincsen víz. Előrefizetős villanyóra 10 háztartásban van. A vízszolgáltatás tekintetében megoldás esetleges előrefizetős mérőóra program megoldás lehetne.

A magántulajdonú házak felújításának támogatása: A javításokra, felújításokra nagy igény mutatkozik. A tetőkommandó nem kezdte még meg a munkát a településen. Ennek hatékonysága növelhető lenne, ha a családokat együttműködésre buzdítja. Ez lehetne egy hosszán tartó adósságkezelésbe bevonás, ahol hosszú távon szakember segítségével pénzbeosztását tudatossá tehetnék, illetve, ha saját erőforrásuk- mind humán kapacitás mind anyagi erőforrásai- felhasználásával.

Bérlakásfejlesztés tekintetében

Krízislakások kialakítása: szükséges lenne a településen olyan krízislakás kialakítása, ahol természeti katasztrófa sújtotta ingatlanból, illetve az életveszélyes lakhatási helyzetből elhelyezhetők a családok. Jelenleg a településen legalább 1 ilyen család van.

Bérlakások kialakítása a településen belül mobilizálható családoknak: Elsődleges célcsoport a munkajövedelemmel rendelkező, rendezett életvitellel családok lehetnének, akik jelenleg túlszűfolt lakáskörülmények között élnek. Előzetesen fel kell mérni, hogy esetleges állami támogatásra jogosultak-e egy saját tulajdonú ingatlan megszerzéséhez. Amennyiben nem egy köztes időszakra bérlakásba költöztethetők lehetnének addig ameddig az állami

támogatáshoz szükséges jogosultságot meg tudják szerezni, illetve előtakarékoskodni tudjanak. Jelenleg 2 ilyen család van a településen.

Más településen kialakított bérlakásokba történő mobilitás: Védett környezetben elégedélnek a településen, nem történt az utóbbi időszakban sem ki, sem bevándorlás, nagyon alacsony az elköltözésre való hajlandóság. A munkavállalás más településen minimális.

Összefoglalóan a potenciális célcsoport nagysága a célcsoport körében:

Stabilizálás

Szoft programok:

- adósságkezelés: a településen élő családok 40%
- tulajdonviszony rendezés: nem ismert

Magántulajdonú lakások fejlesztése

- legszükségesebb karbantartási munkák végzése: 8 ház
- lakások komfortosítása, felújítása: 16 db

Bérlakás fejlesztés

- krízislakás: 1
- településen belüli mobilizáció: 2 család
- más jobb helyzetű településre mobilizálható 0.

4.3 Bérlakásfejlesztés beavatkozási terve

Mindössze egy helyközi buszjárat megálló található a településen. Átszállással naponta egy busszal lehet eljutni Pécsre, mely 6:00-kor indul Vajszlóra és onnan 6:30-kor indul Pécsre, melynek menetideje 56 perc. Pécsről hazafelé az utolsó buszjárat 16:45-kor indul Vajszlóra, melynek menetideje 1 óra 13 perc. Iskolai előadási napok kivételével egész nap 4 buszjárat, hétvégén pedig egyetlen egy autóbuszjárat sem közlekedik a faluban. A település lakossága nem éri el a munkahelyeket, ennek egyik oka a közlekedési nehézségek, amit tovább nehezít, hogy a munkáltatók költséghatékonysági szempontok miatt csak a legalább 4 főt elérő létszám esetében küld a településre szerződéses buszjáratot. A település lakosság száma csökken évről évre. A lakók 15%-a roma nemzetiségű becslések szerint.

A közmunka programban jelenleg 22 főt foglalkoztat az önkormányzat, nyílt munkaerőpiaci foglalkoztatásban helyben senki nem dolgozik. A településen kívül munkát vállalók száma 2 fő, ők Pécsre jár dolgozni és naponta biciklivel átkerekeznek Piskóra ahol felszállnak a céges járatra. A faluba új családok nem költöznek, a kifelé vándorlás sem megfigyelhető meg. Lakhatási helyzettel kapcsolatos fejlesztések az elmúlt években nem történtek. Az úthálózat felújítása szakaszosan történik, az elnyert pályázatoknak megfelelően. Szegregátum nem található a településen.

A falu közművesített: villany, víz, elérhető, vezetékes gáz nem elérhető a településen, ugyan úgy, mint csatorna sem, a háztartásokban emésztőgödörket használnak. Az egyéni szennyvíztisztító berendezések telepítése jelenleg is folyamatban van. Az elmúlt években pályázati forrásból jelentős mértékben tudták javítani az ivóvízminőséget.

Helyi gazdaság fejlesztés nem történt az elmúlt években a településen.

Lakásépítés egyáltalán nem jellemző, felújítások is csak azóta mióta a Katolikus Karitás az településen dolgozik és van erre felépülő programja.

Jelenleg eladó ingatlanról nem tudunk a településen. A települési önkormányzat 8 éve próbál megvásárolni egy ingatlant, melyről az örökös lemondott a Magyar Állam javára, de mivel a Magyar Vagyonkezelő tulajdonában áll így ez még a mai napig nem sikerült. Üres telek az összedőlt romos ingatlanok lehetnek elbontás után ebből öt található a településen.

Vejtiben nem működik óvoda és iskola. A vajszlói iskola és óvoda ad lehetőséget a gyermekeknek a tanulásra. A településeken rendkívül kevés kereskedelmi és egyéb lakossági szolgáltatás vehető igénybe: gyógyszertár nincs, egy élelmiszerbolt van minimális árukészlettel, délelőtti pár órás nyitva tartással.

A polgármester együttműködő, teljes mértékben támogatja a településen belüli mobilizációt. A településről történő kifelé mobilizáció blokkolásához nem fűződik érdeke. A településvezetés nem nyilatkozott, hogy érdekelt lenne a lakosság megtartásában. A potenciális áthelyeződés fogadó településen nem releváns. A térségben nincsen jelentősebb növekedési centrumot jelentő település.

Intézményi és szociális ellátottság tekintetében semmilyen szociális, oktatási-nevelési és egészségügyi intézmény nincs. Az ellátásokat és szolgáltatásokat biztosító települések pedig nehezen érhetőek el, a települést kijáró rendszerben ellátó szolgáltatások biztosításához pedig rendkívül kevés a szakember, így nagyon alacsony heti óraszámban tudnak jelen lenni a településen.

A fogadó településen a lakóingatlanok áráról nincs információ.

A ténylegesen megvalósítható bérlakásfejlesztések megbecslése:

Krízislakások biztosítása: 1 db

Szükséges lenne a településen olyan krízislakás kialakítása, ahol természeti katasztrófa sújtotta ingatlanból, illetve az életveszélyes lakhatási helyzetből elhelyezhetők a családok. Jelenleg a településen legalább 1 ilyen család van.

Bérlakásfejlesztések:

Elsődleges célcsoport a munkajövedelemmel rendelkező, rendezett életvitellel családok lehetnének, akik jelenleg túlzásúfolt lakáskörülmények között élnek. illetve ahol a lakhatásuk bizonytalan egy esetleges árverés miatt. Előzetesen fel kell mérni, hogy esetleges állami támogatásra jogosultak-e egy saját tulajdonú ingatlan megszerzéséhez. Amennyiben nem egy köztes időszakra bérlakásba költöztethetők lehetnének addig ameddig az állami támogatáshoz szükséges jogosultságot meg tudják szerezni, illetve előtakarékoskodni tudjanak. Bérlakásprogramba bekerülő családok mellé nagyon aktív szociális munka hozzárendelése szükséges.

Településen belül mobilizálható családoknak Jelenleg 2 ilyen család van a településen.

Más településen kialakított bérlakásokba történő mobilitás: nem releváns

Bérlakás beavatkozások tervezését segítő mátrix: igények és lehetőségek szerint kialakítható megoldás típusok

	Településen belül meglévő lakás	Új lakásépítés településen	Mobilizáció (településen kívüli lakás)	Összesen
Lakottan veszi meg a program a család lakását és felújítja (a család benne marad)	2	0	0	2
Üres lakást vesz a program				
A létrehozott bérlakásba olyan család költözik, akinek a megszűnt a lakhatása (lebontják, kilakoltatták)	1	0	0	1
Túlzsúfolt lakásból szétköltöző család költözik be	1	0	0	1
Olyan család költözik be, akinek az előző lakása ezzel megüresedik, de a program nem veszi meg a lakást	0	0	0	0
Olyan család költözik be, akinek az előző lakása ezzel megüresedik, és a program megveszi a megüresedett lakást	0	0	0	0
Összesen	2	0	0	2